

NOTAT Sygeplejerskemangel for udvalgte specialer

DSR Analyse har i april 2022 gennemført en spørgeskemaundersøgelse¹ om mangel på sygeplejersker på udvalgte hospitalsafdelinger (medicinsk sengeafdeling, intensiv, anæstesi samt opvågning/operation) samt undersøgt manglens konsekvenser for patienterne bl.a. i form af forringet patientsikkerhed, forværrede tilstande og livstruende konsekvenser. Analysens resultater er opdelt i de fire specialer samt en samling af specialerne: Anæstesi, intensiv og opvågning/operation under betegnelsen "AIO".

Hovedresultater

- 78% af sygeplejerskerne ansat på medicinske sengeafdelinger angiver, at der ikke er et tilstrækkeligt antal sygeplejersker til at løse sygeplejeopgaverne fagligt forsvarligt. Denne andel er 55% for specialerne anæstesi, intensiv og opvågning og operation (AIO).
- Hovedparten af sygeplejerskerne har inden for den seneste måned oplevet, at der ofte, sommetider eller sjældent har været for få sygeplejersker på arbejde i forhold til arbejdsopgaverne. 64% af sygeplejersker på de medicinske sengeafdelinger angiver, at de har ofte oplevet at være for få på arbejde. Denne andel er 45% for sygeplejersker ansat på specialerne anæstesi, intensiv og opvågning og operation (AIO).
- Konsekvenserne af sygeplejerskemanglen er mange. 82% af sygeplejerskerne ansat på medicinske sengeafdelinger og 51% af sygeplejerskerne ansat på AIO-afdelingerne oplever forringet patientsikkerhed som konsekvens af sygeplejerskemangel. 45% af sygeplejersker på medicinsk og 26% af sygeplejersker på AIO-afdelingerne har oplevet, at patienternes tilstand er blevet forværret.

Konsekvenserne af at være for få sygeplejersker på arbejde

Tabel 1 viser, at 78% af sygeplejerskerne ansat på medicinske sengeafdelinger angiver, at antallet af sygeplejersker ansat på afdelingen til er tilstrækkelig til at løfte de nuværende sygeplejeopgaver fagligt forsvarligt. Denne andel er 55% for AIO-afdelingerne.

Tabel 1. Er antallet af sygeplejersker ansat på din afdeling/afsnit tilstrækkeligt til at løfte de nuværende sygeplejeopgaver fagligt forsvarligt?

	Medicin	AIO-anæstesi, intensiv, operation/opvågning			
		Intensiv	Anæstesi	Operation/ Opvågning	AIO samlet
Ja	19%	24%	38%	49%	38%
Nej	78%	70%	54%	43%	55%
Ved ikke/kan ikke vurdere	3%	6%	8%	8%	7%
Total	498	755	697	916	2.368

Anm. Sygeplejersker i beskæftiget på udvalgte specialer, n=2866. Kilde: DSR analyse

97% af sygeplejerskerne på de medicinske sengeafdelinger og 94% på AIO-afdelingerne har inden for den seneste måned oplevet, at der var for få sygeplejerske på arbejde i forhold til arbejdsopgaverne, jf. tabel 2. 64% på medicinske afdelinger og 45% på AIO angiver, at der "ofte" var for få sygeplejerske på arbejde i forhold til arbejdsopgaverne, og hhv. 28% og 38% angiver "sometider".

¹ I perioden 18. marts til 1. april 2022 har DSR Analyse gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt medlemmerne af Dansk Sygeplejeråd, som er ansat på medicinsk sengeafdeling, intensiv, anæstesi, operation og opvågningsafdelinger. 54% af de 5.957 inviterede medlemmer deltog i undersøgelsen.

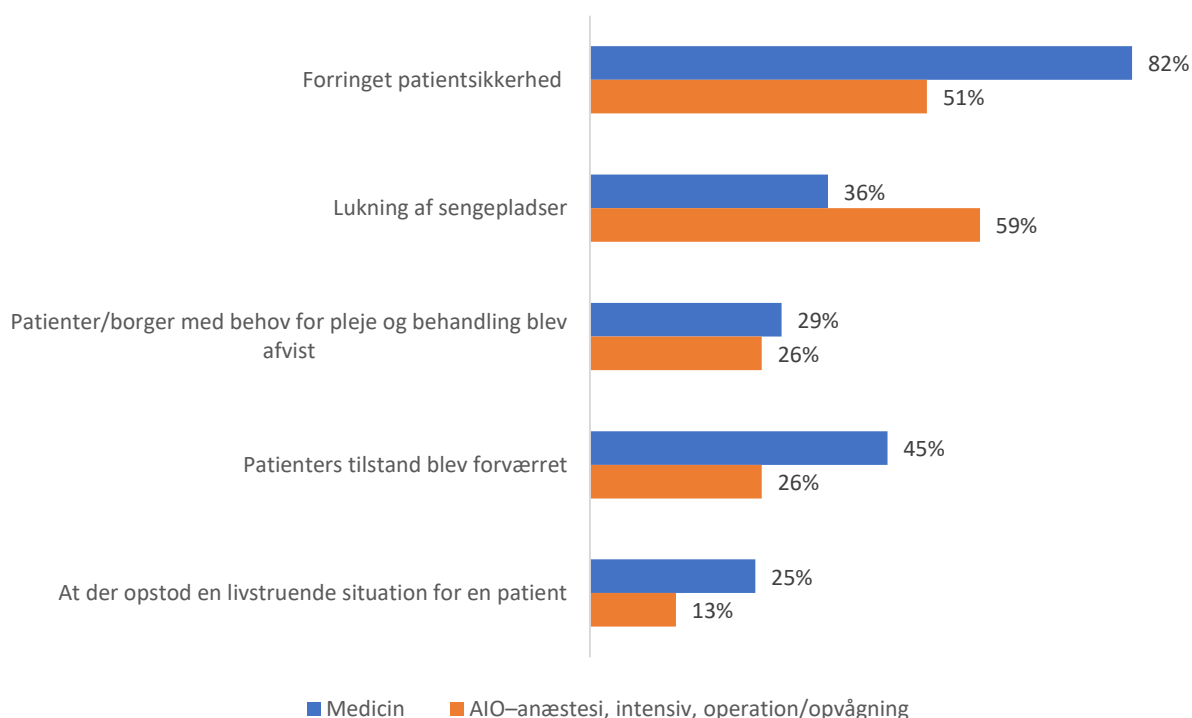
Tabel 2. Har du inden for den seneste måned oplevet, at I har været for få sygeplejersker på arbejde i forhold til arbejdsopgaverne?

	Medicin	AIO–anæstesi, intensiv, operation/opvågning			
		Intensiv	Anæstesi	Operation/ Opvågning	AIO samlet
Ja, samlet	97%	94%	92%	94%	94%
... Ja, ofte	64%	43%	43%	38%	45%
... Ja, sommetider	28%	41%	38%	41%	38%
... Ja, sjældent	5%	10%	11%	15%	11%
Nej, aldrig	2%	3%	5%	5%	4%
Ved ikke/kan ikke vurdere	2%	3%	2%	2%	2%
Total	497	755	697	916	2368

Anm. Sygeplejersker i beskæftiget på udvalgte specialer, n=2865. Kilde: DSR analyse

Sygeplejerskerne der svarede ja i tabel 2 er spurgt til konsekvenserne seneste måned ved at være for få sygeplejersker på arbejde. Figur 1 viser blandt andet, at 82% af de medicinske sygeplejersker og 51% af sygeplejersker ansat på AIO-afdelinger oplever forringet patientsikkerhed som konsekvens af sygeplejerskemangel. 45% af sygeplejersker på medicinske sengeafdelinger og 26% af sygeplejersker på AIO-afdelingerne har oplevet, at patienternes tilstand er blevet forværret. I en bilagstabel ses både "Ja", "Nej" og "Ved ikke" besvarelser.

Figur 1. Andel der har svaret "Ja" på følgende spørgsmål: Har du inden for den seneste måned oplevet en eller flere af følgende konsekvenser ved at være for få sygeplejersker på arbejde?

Anm. Sygeplejersker i beskæftiget på udvalgte specialer, som inden for den seneste måned har oplevet at være for få sygeplejersker på arbejde ift. arbejdsopgaverne, n=470 (medicin) og n=2109 (AIO). Kilde: DSR analyse

Bilagstabel til figur 1. Har du inden for den seneste måned oplevet en eller flere af følgende konsekvenser ved at være for få sygeplejersker på arbejde?

	Medicin			AIO-anæstesi, intensiv, operation/opvågning		
	Ja	Nej	Ved ikke/ kan ikke vurdere	Ja	Nej	Ved ikke/ kan ikke vurdere
Forringet sygeplejefaglig kvalitet	92%	6%	2%	62%	28%	10%
Forringet patientsikkerhed	82%	11%	7%	51%	38%	12%
Lukning af sengepladser	36%	60%	4%	59%	21%	20%
Patienter sendes hjem eller overflyttes før det er fagligt forsvarligt	37%	47%	16%	22%	36%	43%
Patienternes medicin blev ikke administreret til rette tid	80%	16%	4%	24%	40%	36%
Patienter/borger med behov for pleje og behandling blev afvist	29%	54%	17%	26%	38%	36%
Patienters tilstand blev forværret	45%	32%	24%	26%	37%	37%
At der opstod en livstruende situation for en patient	25%	53%	22%	13%	59%	28%

Anm. Sygeplejersker i beskæftiget på udvalgte specialer, som inden for den seneste måned har oplevet at være for få sygeplejersker på arbejde ift. arbejdsopgaverne, n=470 (medicin) og n=2109 (AIO). Kilde: DSR analyse